

ACC. N:R M. 12852:1-9.

Landskap: Småland Upptecknare: J. L. Svensson, Råstorp
Härad: Sunnerbo Berättare: " " " "
Socken: Himmeryd Berättarens yrke: f.d. hem. ägare
Uppteckningsår: 1953 Född år 1869 i Himmeryd

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Allmogens sittmöbler. s. 1-9.
(skiss a sid. 9.)

LUF 94.

Juli 94

Lågstugor kallade var med bönings vardagsrum i mitten ja bygg
 uttusen endast en väning. Med bakhusrum och stor öppen spis efter var
 andra vid den ena sidan. Vid ingången var ofta. Bis har kallade kuskitsen
 Tak över och sitta vid båda sidor. Fastugan var bara stugor. Den ena si-
 dan ett skap i två avdelningar. Övre delen öppen med hyllor och rum för
 varjehanda köksaker. Kåbarran kallade rätt så rumlig och sedan tre
 styck sängar efter varandra två mass väggfasta. Fransängen Mellan
 Bängen och Bortsängen. Vid sidan av fransängen en dörr till ett rum
 framhuset kallat. En ingång utifrån ett fönster på var sida och ett på
 gaveln bästa och förmånsta rummet. Andra rummet vid ingången
 fasthuset kallat. med ett par fönster var mera för matvaror. En
 trappa i ena hörnet till övre vind. här förvarades såd. fläck kött
 och bröd. Mangårdsbyggnaden var rätt så rumliga somliga hade eld-
 stad i detta rum. men inte alla. Mitt rummet vardagsrummet bara en
 väning sparra och bräderna hysade och fönster på taket på söder
 sida. Möblerna i vardagsrummet in till dörren till framhuset ett
 smatskap och väggklocka ett stort bord med en stor bänk med flera
 rum delade till olika saker. Framome bordet från klockan till hörnet

fast bänk och hela sidan efter väggen till muren Efter den till muren
 Sjösens en annan väg bänkens kallad. Denna var hel från siten till
 golvet med gångjärn att lyfta upp siten och rumm delade till olika sa-
 ker att förvara Ungbänken kallad var bredare avsedd att bäddas i
 vid behov. I hörnet vid bordet ett skåp vråskåpet kallat med lådor
 och rum och här detta var att förvara värdepapper och dyrbekheter i fint
 målat med marmor och ärtak. På väggen ett rätt stort fönster vid
 karavån ett fönster ytterstid an bild bordet ett långt välgjort säte
 att flyttas och bords. För vardag runt bord delat i mitten med gång-
 järn i för att fälla i hop tre ben i den ena kavlaren och ett till den
 andra brutt med utskärning i och när det fäldes i hop användes som
 stol. Och sedan stolar i olika former runda stolar med tre ben välgjer-
 dar siten en hel vuxen bit cirka 3 tum tjock utskakade somliga blöd-
 ryggstöd. utskurna figurer i en del utskärningstöd sådana fins ännu
 i skåp vråskåpet fins. Sedan var det andra stolar med stjärn i bryggare ben
 ryggstöd och utskärningar i olika former och fins en del ännu väl bibehåll-
 na. Bästa rummet framhuset var en eller två sängar två mans lösa mör-
 gjätt där ut eller skuta i hop. En bänk hög vid vid var sidan bord och

stolar i olika former. En skänk eller kuffot på gaveln en Trappa upp till andra vå-
ningens i hörnet högers sida om ingången. Der haddes husets folk sina kläder
kåttor och sängkläder som icke skvändes till vardag. Ett fönster på var sida
och ett på gaveln i både nedre och övre våningens. Våttare var vanligt un-
der frambuset eller vid sidan om vardagsrummet med utgång in-
från och en Tommas utifrån för att rakta ner potater igenom Flög-
sätet eller förnämsta platsen var naturligt främre vid stora bordet.
Diappinns var vanligt vid det i främsta sängarna. Anteckningarna
äro väl i överinstämelse med den tidens seder och bruk här var tre styck
sådana gamla kagsstugor i byn till 1890 men gick bort fort som efter
varandra inom försäkningens var flera vid 1906. Tals början men nu vet
jag icke några av dessa gamla byggnader. Lyset i dessa stugor var från
Sjössen så länge det brann i den sen var det stökar spingade fina och
rena skulle de va. Och en fet lagom hög med ett järn att sätta stökan
i på två olika vis att efter som den var lättbränd de fina här är
När det var jul var det högtidligt i dessa stugor. Bonaden på väggar-
na och delkar över hela taket när en kom in i dessa stugor så
fick se det var jul mot i de nyare byggnaderna var icke så stor
skåmad

Vid mitten av 1800-talet och något både före och efter var alman Landtmä-
tarens mätning här på orten och blev då mycket utflytningar genom
att hela byn låg i en klunga intill ~~ortens~~ och blev då mycket bygg-
guse och dessa är de nya ha kvar och väl bibehållna och reparerade och
förygde på olika sätt. De byggde stora mangårds byggnader den tiden
många stora sum det var framtida stora familjer i hemmet på
landsbyggen där det kom då med det samma en ny tid och var
då mätningarna i dessa. Det var smickare som gick omkring och
arbetade och kunde vara två-tre i lag och var flera månader på
samma ställe där det var tre rum liksom väningen utom kök och
lika många i andra skulle det möbler till för att bli något
i varje rum det var inte mycket från de gamla bostäderna som
gjordes i de nya men väl en del. Det var lösa sängar och soffor
att dra ut och skuta ihop till en och två mans även soffor var
att reglera och bädda i vid behov Dessa möbler sängar soffor bord
och stolar var väl gjorda starka och varaktiga och visket som anorän-
des var kärna och fint sånt som inte fins så jämt. Och det var van-
ligt vid kallas och tjundningar av olika slag kunna ta emot

fämnas och härbarjerar både en och två mättn. Det fanns både liggplatser
och sängsätter i bondhemmen till rätt så många förr i landsbyggen.
Av de många byggnaderna som byggdes före mittens år 1800 tal var ofta
en fast säng i västra hörnet av stora rummet med stak upp till taket
för draperi och ändstanser hel upp till taket med skåp med stöms
och mindre rum en klapp att falla ner med vid dörr bänken och rum
att förvara värdepapper och saker i av olika slag klappen vantig bords-
höjd med låst till. Skåp på gaveln med hokkar i mittan och stort bord
som fanns än väl bibehållet 75 cm höjd 80 cm bredd 184 cm långt med
fotskåp runt om. Av dessa fanns många äro fast utvängda med nyare i
bättre rummen. Ett långt väggfäst sätet lika långt som bordet
var vanligt. Den tidens bänkar och stolar var lösa att flytta på rader
efter väggarna i rummen. Stolar byggda av snickare omkring
hundra år gamla fanns än väl behållna. Stadiga med ryggstöd
och skär emellan benen och utskärning i ryggstödet. Likaså snick-
kare hade var sin typ och form. Dessa häftvärkark var de inte
var borta och arbetade så snickrade de var det inte beställt bort så
tog de till Tojddagar och till staderna där gick det och sälja

Senare delen på 1800-talet var många bönder som så fort inböringsen och utarbetat var över Togs särskilt vid och höll på hela vintern med möbler olika slag. Dessa var händiga män och brukade vara borta på bygge på sommarens så mycket som var möjligt. Husmödrar var vana sköta hadugårdens och djuren både vinter och sommar. Män skän på orten var ute på affärer olika slag eller något yake hemma. Dessa män hade alltid fullt upp arbetet hade de inte bestämmelser inne så gjorde på sager. Och tog varorna till städerna till måndags och tisdagar. Ät den tiden det gick icke nu det var senglä och billiga marknadsmöbler. Gungstolar tillverkades något av smickare här hemma i enstaka fall. Senare delen på 1800-tal olika typer men i många och fins det några möbler de i vid senaste sekelskiftet eller något före började fabriksmöbler komma i marknaden. Både gungstolar och sittstolar pinnstolar svärvade både ben och ryggstöd i flera olika typer och former de var snygga och det var nytt och folk köpte allmänt och är överallt än och värvorna sitta på men tal i mycket möbler och trängde ut de hemmagjorda helt. En del gamla hemmagjorda stolar var mycket väl gjorda med svängda ben och raggstöd bredare och kommare stolar.

Stolar och pallar i olika former och bruk bröddes hemma
 i lagom högd och längd för både välgjord och blödd. Sängar förekom
 väl i ofta men det fanns väl för dessa gamla sängar var sitta höga och
 kunde väl betäckas för gamla Barnstolar fanns flera typer med jul
 under fötterna och med ar med mjölkspalt var i lagom högd med
 fyra ben och häls i sitsen i esform lagom för hand och som hand
 tag dessa är i bruk ännu efter nyare tiden nämligen från mitten av
 1800 tal kom nyare möblering köra sängar och bänkar efter sidorna
 bord och stolar även i andra våningen och fins ännu en del väl till
 hälsa I dessa nyare mangårds byggnader var vanligt eldstad i
 varje rum i både nedre och övre våningen och detta var vanligt
 både här och andra orter i vårt län de tegelugnarna med öppen
 spis höls högt i ära för sitta och se på men det brann i spisen
 och det tycks vara högtidligt ännu och komma tillbaka i bruk
 Även finare pottugnar kom till på senare delen av 1800 tal
 Här var för hemman järnspis med kuffaders och kuffaders
 namn gjord i Lelary 1850 den var beställd. Det var flera av
 de sistnämnda som de murade in järnspisar i olika typer

Här fins ännu möbler, bänkar och skåp från mitten av 1800 tal väl bibehållna. Även de mangårds byggnader som byggdes vid mitten av 1800 tal och före med äro ännu mycket almanna. Och möblerna gjordes till varsinas rum. Bord, sängar och bänkar vid sidorna såsom till rummet lösa. Här är stolar som min farfar gjort väl bibehållna och stadiga han dog 1865. Någon skitnad i tyg och form var alltid av olika tillverkare. Folket almannt före var mycket mera mångsidiga och stöjdkuniga än nu och ihärdiga och närvara än nu för tiden. gå 5-6 gamla mit för dagens var ej något ovanligt före och som själar varit med oss. Och spassarna i det det var regelrikt och behövdes väl med den tidens förhållanden. Vårskandea jordbrukets redskap gjordes de måste bönder själva. Träskomarkare var här gott om och alla användes det till vardag. Krummar och i skolan. Och var de som gjorde träskor och tog ut till månads torjdagar stora lass och sålde utåt stättbygderna de var inte lika goda till hä med alla dessa uppströkingar äro kett efter egens själbyr och uppseendet. se seder och bruk från mitten av 1800 tal och något in på 1900 tal. När en tänker den tiden en själv har minne på och hörde gamla tala om i en ungdom är stora förändringar på allting.

M. 12852:9.

Landskap: S. W. Småland Berättare: J. G. Svensson
 Härad: Sunnarbo Berättarens yrke: f. Hemmansägare
 Socken: Flinmeryds Berättarens adress: Bergshyttä Prästtorps
 Uppteckningsår: 1953 Född år 1869 i Flinmeryds

Upptecknare: J. G. Svensson

9.

